

สักเมื่องเวียงสา

• ตามตะวัน เรื่อง • ทานัน, AP ภาพ

“จัด อ่อนน้อย ตวยฮอยเวียงสา” ภาษาเหนือสัน ๆ หมายความว่าตามภาษากลางยาว ๆ ว่า การเริ่มต้นนำเสนอสื่อเพียงเล็กน้อยตามเรื่องเมืองเวียงสา ซึ่งกลุ่มอภิมืองเวียงสาภูมิอนำเสนอ พรอบพาพวกเราไปเที่ยวชมอำเภอเล็ก ๆ ที่เปรียบเสมือนประตูสู่เมืองบ้านแม่ใจเวลาในเวียงสาไม่นานนัก แต่เราก็รู้สึกได้ถึงความรักน่ายอของเมืองนี้

เมืองเวียงสา เดิมชื่อเวียงป้อ-เวียงพ้อ หรือเมืองป้อ-เมืองพ้อ ตามตำนานเล่าว่า ถ้ามีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น มักเรียกผู้คนที่ม่จำนวนไม่มากนักที่อยู่บริเวณนั้นมาป้อ (รวม) กันที่ปากแม่น้ำสา สมัยเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ เจ้าผู้ครองนครน่านองค์ที่ 31 ระบุว่าเมืองป้อเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงต่อนครน่าน และมีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเวียงป้อไปขึ้นกับแขวงบริเวณน่านใต้ ต่อมาได้ตั้งเป็นกิ่งอำเภอเวียงสา และได้ยกฐานะเป็น อำเภอเวียงสา จนถึงปัจจุบัน

เพราะเป็นอำเภอประหนึ่งประตูสู่น่าน จะเดินทางเข้าเมืองต้องผ่านเวียงสา ก่อน เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2501 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม

ราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรภาคเหนือเป็นครั้งแรก นับแต่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ จากจังหวัดแพร่ ทั้ง 2 พระองค์ประทับรถจี๊ปมายังที่ว่าการอำเภอสา (ชื่อในขณะนั้น) และโปรดเกล้าฯ ให้พนักงานรถไฟเข้าเฝ้าฯ ณ หน้ามุขชั้นสองของที่ว่าการอำเภอ ก่อนเสด็จต่อไปยังศาลากลางจังหวัดน่าน

ปัจจุบันที่ว่าการอำเภอสา กลายมาเป็นสำนักงานเทศบาลตำบลเวียงสา มีข้าราชการเจ้าหน้าที่ทำงานอยู่ภายในอาคารเรือนไม้ ซึ่งคงสภาพสมบูรณ์ เป็นสถานที่สำคัญที่มีคุณค่าทางจิตใจสำหรับชาวเวียงสา พวกเขายังพาเราชมภาพประวัติศาสตร์ที่ในหลวงกับพระราชินีประทับยืนหน้ามุขที่ว่าการอำเภอ ซึ่งติดอยู่ในสำนักงานเทศบาล

อุโบสถวัดบุญยืน

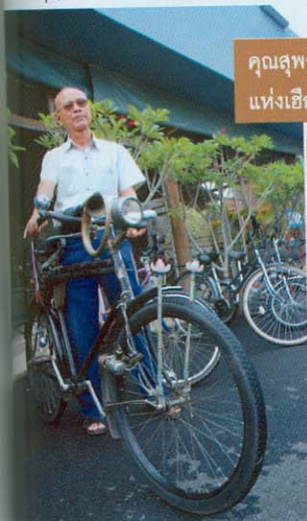
ตรงข้ามกับเทศบาลตำบลคือวัดบุญยืน วัดคู่บ้านคู่เมืองเวียงสา พระอุโบสถมีหลังคาหลังซ้อนกัน เหมือนม่านหน้าต่าง ความโดดเด่นตั้งแต่ประตูของพระอุโบสถ เป็นบานประตูไม้สักแกะสลักรูป พระอินทร์ พระพรหม เพราะเวียงสาเป็นเมืองหน้าด่าน หลายคนจึงบอกว่าประตูวัดบุญยืนเปรียบเสมือนประตูสู่ล้านนา ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระประธานปางประทับยืน อายุกว่า 200 ปี รักรับเสาะไม้สีแดงสลักลวดลาย เมื่อคราวที่ในหลวงกับพระราชินีเสด็จมาเวียงสา ทั้ง 2 พระองค์ทรงกราบพระประธานในพระอุโบสถด้วย

ด้วยความเป็นเมืองเล็ก เวียงสาจึงเหมาะกับการปั่นจักรยานเที่ยว ถนนสายหลักของเมืองก็คือถนนเจ้าฟ้าวัดบุญยืน เทศบาลตำบล ตลาดสด ร้านค้าขายผ้า ขายของ

ที่ระลึก ล้วนอยู่บนถนนสายนี้ รวมทั้งเซียนรถถีบ หรือพิพิธภัณฑ์จักรยานของคุณสุพจน์ เต็งไตรรัตน์ ที่รวบรวมจักรยานเก่าแทบทุกรุ่น มีทั้งจักรยานพับ จักรยานล้อโต จักรยานสองตอน ฯลฯ ในสภาพดี ใช้งานได้

ครอบครัวเต็งไตรรัตน์ เดิมเปิดร้านรับซ่อมรถจักรยานแลกกับข้าวเปลือกจากชาวบ้านในชนบท ภายหลังได้เป็นตัวแทนจำหน่ายจักรยานนำเข้าจากยุโรปหลายยี่ห้อในเขตจังหวัดน่าน สมัยก่อนการขนส่งจักรยานมาขายจะส่งเป็นชิ้นส่วนย่อย เมื่อมาถึงปลายทางที่จังหวัดน่าน ร้านเต็งไตรรัตน์จึงต้องลงมือประกอบชิ้นส่วนเอง ชีวิต

คุณสุพจน์ เต็งไตรรัตน์
แห่งเซียนรถถีบ

เด็ก ๆ ช่วยกัน
เคาะกะหลีก

ในวัยเด็กของคุณสุพจน์จึงคลุกคลีและคุ้นเคยกับจักรยานเหมือนเป็นของเล่นชนิดหนึ่ง จากความรู้และทักษะเกี่ยวกับรถจักรยานที่มีมาแต่วัยเด็ก คุณสุพจน์จึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะเก็บรวบรวมรถจักรยานโบราณที่ผลิตในโซนประเทศยุโรปไว้ในเฮือนรถถีบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนรุ่นหลัง

ของดีในเวียงสายังไม่หมดเท่านี้ เขายังมีเรื่องแปลกเคาะกะหลีกเรียกปลา กะหลีกที่ว่าคือกระดี่คนโบราณใช้เคาะเรียกประชุมชาวบ้าน หรือมีเหตุ โดยตีเป็นจังหวะเหมือนกลองเพล แต่ที่บ้านน่านได้ใช้กะหลีกไว้ตีเรียกปลา มากินอาหาร โดยเคาะวันละ 2 เวลาคือก่อนไปโรงเรียน และหลังเลิกเรียน คนในบ้านจะเอาอาหารปลาใส่ตะกร้าที่แขวนไว้กับรอก จากนั้นจึงเคาะกะหลีกเป็นจังหวะปลาที่ได้ยินเสียงเรียกก็จะว่ายมารอกินอาหารจากตะกร้าชักรอก เป็นการสร้างเงื่อนไข ไม่ต่างจากการลั่นกระดิ่งก่อนให้อาหารกับน้องหมา

ที่บ้านเคาะกะหลีก ยังเป็นโรงเรียนสอนภาษาล้านนา ให้เด็ก ๆ และชาวบ้านในชุมชน วันที่เราไปพวกเขากำลังอ่านตำราวันเกิด เป็นภาษาล้านนา ไพเราะ น่าอัศจรรย์ มีสล้อซอซึ่งบรรเลงเพลงเหนือ ฟังแล้วก็อยากมาเป็นคนเวียงสาบ้าง จะได้นั่งเรียนภาษาล้านนา เรียนดนตรีพื้นเมือง ฉันทน์ว่าถ้าแต่ละตำบล แต่ละอำเภอในเมืองไทย เป็นอย่างเวียงสาคงจะดี

ไม่ต้องมีโรงแรมใหญ่โต ไม่ต้องตัดต้นไม้สร้างถนน ไม่ต้องรื้อบ้านเก่าเพื่อสร้างอาคารทันสมัย ฯลฯ แต่รักษาของดีดั้งเดิมไว้ และรักบ้านเกิดอย่างที่ชาวเวียงสาเป็น

ผ้าทอชาวเวียงสา

ติดต่อสอบถามเรื่องท่องเที่ยวที่กลุ่มอัครเมืองเวียงสา คุณเฉกาภี โทร. 08-9192-8060 คุณหยก โทร. 08-9898-4404

เวียงสาชวนชิม

- อัมพรชนมจีนน้ำเงี้ยว
ร้านเล็ก ๆ ขายขนมจีนน้ำเงี้ยว
แกงไก่ ข้าวแกง ขนมหวาน เปิดทุกวัน เวลา 6 โมงเช้า
ถึงเที่ยง ปิดวันเสาร์-อาทิตย์

- ข้าวหลามแม่สมจิตร์ ข้าวหลามชื่อดัง หลากหลาย
ใส่ให้เลือกอร่อยทั้ง ถั่ว สังขยา เผือก งา และไส้ผสม
แบบคนชอบรวมมิตร ขายประจำที่ท่ารถเวียงสา และ
ที่บ้านแม่สมจิตร์ โทร. 08-6918-0815

- เจียบกาแฟสด รถเข็นขายกาแฟ
ทั้งกาแฟไทย ลาเต้ คาปูชิโน นมเย็น
ชาเขียวเย็น ราคา 20-30 บาท อยู่
เยื้องกับร้านจิ้งน่านมิลค์คัลป์

- ห่อหมกปลารสเด็ด
ของกินขึ้นชื่อของเวียงสา
ห่อละ 10 บาทอยู่ติดกับ
ซุ้มทางเข้าวัดคือเวียง

- ตลาดเย็นเวียงสา ถูกใจคนชอบเข้าครัว ถ้าอยากหา
อะไรอร่อย ๆ เป็นกับข้าวมื้อเย็น ถามหาร้านปลาแม่ฉลวย
กับแม่สมหมาย สองแม่ค้าที่นั่งอยู่ติดกัน ขายมานาน
รับประกันรสชาติความกลมกล่อม

- ร้านเบียร์เฮาส์ผับ ร้านอาหารสไตล์คันทรีตกแต่ง
สวยที่สุดในเวียงสา ตอนกลางคืนมีดนตรีเพื่อชีวิต
ขับกล่อม